

לו א מיי פט"ו מהלכת
אסורי ביאה ה' יא
סמך לאון קח טו"ע אה"ע
פי' ה סעף יב:
לח ב מיי שם הלכה י
טו"ע שם סעף יא:
לח ג מיי שם טו"ע שם
סעף יג בה"ה:

תורה אור השלם

1 ומעוך וקתוח ונתוק
וקרות לא תקיבו לין
וקארצבם לא תעשו:
ויקרא כב כד

מוסף תוספות

א. דמשמע לי' דאי הוה
שרי סירוס באדם ניחא.
מוס' השל"ש. ב. אליבא
דכולי עלמא. מוס' השל"ש.
ג. אבל לריש מותר ביון
שאני מתכוין לסירוס
אלא לרפואה. מוס' השל"ש.
ד. רבר שאין מתכוין. מוס'
השל"ש. ה. דאמר רב שאין
מתכוין אסור. מוס' השל"ש.
ו. (ו) מאי קא פריך. מוס'
השל"ש. ז. אפי' בשאד
מילי. רש"י. ח. אלא דאי
אין חילוק בין שבת לשאר
איסורין. מוס' השל"ש.
ט. דאע"ג דאינו מתכוין,
מורה ר"ש בפסוק וישיה.
מוס' השל"ש. י. ואפ"ה
קט"ד מעיקרא למשרא
הואיל וממילא הוא, שלא
אסרה תורה אלא כרות
ונתק גיד או ביצים בימים
ומסקינן דאפילו מימלא
נמי אסור. י"ח ה"ן.

והתניא מניין לסיידים (א) שהוא אסור. וא"ת אפילו לא אסור סירוס
תיקשי ליה דלימסר משום פריה ורביה וכו' משום דהוי
מנאי לשנויי ביש לו בנים הא משמע בסוף הצא על יצמוט (יצמות דף
סה): גבי דביהו דר' חייא דאי הוה מיפקדה אפריה ורביה לא הוה
שמיא סמא דעקרתא אע"ג דהוי לה
שמי נקבות ושני זכרים משום צנקה
זרע [את] זרעך ולערב אל תנח ידך
(קהלת יא) ובאשה ללא שייך סירוס
אוקי במסקנא לרבי יוחנן בן זרוקה
דמחייב צפריה ורביה צנקה וזקנה
ולא מוקי ביש לו בנים ויש לומר
דמסירוס ניחא ליה למפרך משום
דאיכא למ"ד צפרק הצא על יצמוט
(שם דף סא): כיון דקיימא פריה ורביה
מו לא צריך: תלמוד לומר
ובארצבם לא תעשו. מכס קא דריש
והא דאמר במגילה (דף יד): שאלו את
בן זומא מהו לסרוסי כלבא אמר להו
בארצבם לא תעשו כל שצארצבם לא
תעשו התם נפקא לן מארץ דמפרש
בשאלמות דרב אחאי (ה) דהא חובת
הגוף הוא מה לי צארך מה לי צמו"ל
אלא האי צארך לכל אשר צארך אתא
והכא מכס דריש כדפי' ומה שפרש
בשאלמות (ו) דהא דאסר לשמות סמא
דעקרתא היינו כרבי יהודה דאמר
דבר שאין מתכוין אסור (א) ואע"ג דק"ל
כ"ש דשרי היינו דוקא בשבת משום
דבעינן מלאכת מחשבת אצל בכל
המורה כולה סבירא לן כרבי יהודה (ב)
ואין נראה לר"י דבכל המורה כולה
ק"ל כ"ש דשרי כדמשמע לעיל בפ'
המו"ל (כא): דאמר ר' רבי יוחנן סבר
כסתם משנה דזויר חופף ומפסקם
וכו' והיינו כרבי שמעון דשרי דבר
שאינו מתכוין וכן משמע צפרק כל
פסולי המוקדשין (בבב"ב דף נד).
דשמואל סבר כ"ש בכל המורה כולה
דדבר שאין מתכוין שרי גבי המקח
דס צנכור דפסק שמואל התם כ"ש
דשרי להקיין דדבר עד השתא לא
אשמועינן שמואל דדבר שאין מתכוין
מותר דאמר רב חייא בר אשי כו' ואי
יש חילוק בין שבת לדעלמא איצטריך
התם שפיר לפסוק כ"ש אע"ג דכבר
אשמועינן דבשבת הלכה כ"ש (ג) והכא
אמאי אפילו לר' שמעון (ד) דפסוק רישיה
הוא דודאי יסתרם בשמי' כוס עיקרין:
להצ"ח

קפיו. כלי מחזיק ג' לוגין: **שמכי**. כללים: **פרסאי**. גדולים הם:
קום מוזבין. חדלי מוזבין כמו ויעמוד השמן (מלכים ב ד): **וליצעפה**.
יצעפה בלי ידעתה פתאים: **בונא**. מלא אגרוף: **מוריקא**.
כרכוס: **שזנילסא**. תלתן פגרי"ג: **שיעי דנא**. מגופת חבית:
ולשייפיה. לכשישורו בנימי: **פשטינא**.
עשב שאינו גדל בקומה אלא הולך
ופשוט על גבי קרקע: **חרנוגא**. מין
עשב הוא שגדל אלל ההיגים: **היגסא**
רומיטא. מין הגא הוא שנקראת
רומיט: **וליסכבה בשחקי דויטנא**.
יקחו אותם האפר בצלף בגדי פשתן
בקיץ: **דעמר גופנא**. קוטיו"ן: **ליכרי**
שז צירי. שזעה גומות: **שזשסא**
דערלה. זמורות של כרס ילדה:
וליקטסא כסא דחמרא. יאחזו כוס של
מין צידה ותשז על הגומא: **ולוקמה**
מסא. מעל גומא זו יושביה על זו
ועל כל עמידה נימא לה קום מוזבין:
קמחא דסמידא. קמח סולת: **וליסכה**.
יסוכו אותה ממנו: **דנעמיטא**. בת
היענה: **ליפסח לה חזיטא דחמרא**
לשמה. כלומר יין הרבה תשמה
תמיד: **שערסא דמשכחה צנפוסא**
דכודנא חיורסי. שעורה הנמצאת
בגללי פרדה לבנה: **אי נקטא**. לה
צידה חד יומא פסקה מנוכה תרי
יומי. אית דגרס נקטה חדא נימא
גרעין אחד: **לירקונא**. דאמרן לעיל (ז)
קומא וגביא גילא וכורכמא תרי
בשיכרא ומיעקר: **ואי לא**. דלית
ליה. אי נמי עבד ולא אהני: **רישא**
דשיבוטא. ראש דג ששמו שיבוטא:
דמילחא. שהוא מלוח: **מוגיני דקמחי**
זיר חגבים: **דנקירי**. מין עופות
קטנים: **ולשייפיה**. ישפשפוהו צו:
בין סנור לגודא. בין סנור לכותל
במקום חס שזיע וילא החולי: **הרוצה**
שיחממו. לזה: **יקחננו צפדינו**.
יעטפנו צפדינו יפה או צפדין של
חולה אחר של חולי זה: **עבד ליה רב**
כהנא. רפואה זו של סדין: **קירא**
דינשפופי. שעה הצפה ונטופת
מכורת שנתמלאה ועודפת: **האלא**.
אלו"י"ן: **סולענא**. אדום: **עילא בר**
חמרא. עייר בן אמונות: **ולוגנא**.
החולה: **מליעסא דרישיה**. אמצעות
ראשו: **ולישכוק ליה דמא מאפוסיה**.
יקח לעייר ממלחו: **ולוטציה ארישיה**.
ישפך הדס על התגלחת: **ולודסה**
מענייה. שלא יכנס מדם זה בעיניו:
רישא דצרחא. של חיל: **דמנה ככשא**.
כבוש צמומן או צירי: **דבר אחר**
חוערנא. חזיר טלוא (ח) בצמצורות
מנומר: **מכנסוסא דמישי**. מאמלע
הערוגה שהם חריפים: **אושלן גלימך**.
השאלני הטלית: **ואיגני צה**. ואישן צה:
קלי. מעט: **איכרין גנא**. נכרך צה וישן
צה: **נפל פורסא פורסא**. קדחה הטלית
מחוס שריפת החולי שינא עם הזיעה
ונפלה חמיכות דקות: **ומי שרי**. לשתות
כוס עיקרין: **לא טעשו**. קרי ציה לא
הכל

(א) גיר' הערוך פשטינא פי'
עשב שאינו גם אלל רחבו,
פי' זיר של ארבה ערוך,
(ג) שאין צירי כוס ארבה
לומר מנקורי' ערוך עין
מנתי' (ד) [טו"ע"א],
(ה) פרכת אמור סימן קה',
ו נשם.

הגהות הב"ח

(א) צ"ל בשוכל'א ומיעקר ואי
לא: (ב) רש"י ד"ה דבר אחר
וה' טלוא. י"ב טלוא תרגם
אוקולוס קועתא וכן הוא
בכ"ף דף ק"ח ע"ב: (ג) תוס'
ד"ה והמיה מנין לסירוס
באדם שהוא אסור:

לעזי רש"י

פגרי"ג [פיגוריון].
הרגנית חילבה (צמח).
קוטיו"ן. כותנה.
אלו"י"ן [אלוא"י"ן]. אלו
(צמח).

מיעשו: **ומספרם מאליו**. ואע"ג דסירוס אסור צדיים: **והא אמר רב אשי**. דההוא לאו סירוס הוא אלא רמות רוחא נקיטא ליה לתרגול ומשניטול
הוה הוא מתאבל ואינו משמש אצל צפירוס אפילו ממילא אסור: **אלא צפירוס**. הך דשרי למיטמי כוס של עיקרין בנימי שהוא סריס כבר עסקינן:
הכל